

Høringsnotat til udkast til ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Udkast til bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) har været i offentlig høring i perioden fra den 10. oktober til den 7. november 2019.

Miljø- og Fødevareministeriet har modtaget høringssvar fra L&F, Økologisk Landsforening, DN, KL, Brønderslev Kommune, Herning Kommune, Nyborg Kommune, Silkeborg Kommune og Sønderborg Kommune.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR), Advokatrådet, Miljøstyrelsen og Landbrugsstyrelsen har endvidere afgivet høringssvar til høringssudkastet.

Bemærkningerne er gengivet i al sin væsentlighed i det følgende sammen med Miljø- og Fødevareministeriets kommentarer hertil. De gengivne høringssvar er endvidere tilgængelige på Høringsportalen.

Herudover har Miljø- og Fødevareministeriet gennemført en screening af de foreslåede ændringer af bekendtgørelsen i overensstemmelse med miljøvurderingslovens § 10. Udkast til screeningsafgørelse har været i høring hos de berørte myndigheder fra den 10. til den 24. oktober 2019. Den endelige screeningsafgørelse er offentliggjort på Høringsportalen den 30. oktober 2019.

Indhold

1. Generelle bemærkninger:	3
1.1. Rammer for revurdering som følge af kravene i ændringsforslaget	3
1.2. Eksisterende husdyrbrug – overgang til nyt godkendelsessystem	4
1.3. Vilkår eller generelle regler	4
1.4. Stiplads – definition	6
1.5. Vejledning og tilsyn	6
2. Bemærkninger til de enkelte forslag til ændringer	7
2.1. Justering af definitionen på IE-husdyrbrug (§ 2, stk. 1, nr. 11)	7
2.2. Placering af husdyrbruget og aktiviteterne (§ 36, stk. 1, nr. 7)	7
2.3. Indretning med begrænsede forurenede områder (§ 36, stk. 1, nr. 8)	9
2.4. Minimering af vandforbrug (§ 36, stk. 1, nr. 9)	9
2.5. Grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre.. 10 (forslaget § 36, stk. 1, nr. 10)	10
2.6. Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning af foranstaltninger	10
til forebyggelse og begrænsning af emissioner (§ 36, stk. 1, nr. 11)	10
2.7. Revurdering	11
2.8. Krav om oplæring af personale (§ 43)	12
2.9. Krav om at udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol,	12
reparation og vedligeholdelse samt beredskab (§ 44)	12
2.10. Udvidelse af de gældende krav til fodringsteknikker (§ 46)	14
2.11. Pligt til at anvende energibesparende belysning (§ 47)	15
2.12. Krav om reduktion af støvemission fra staldanlæg (§ 48)	16
2.13. Krav om underretning ved manglende overholdelse af	16
vilkår og bindende regler (§ 49)	16
2.14. Krav om årlig indberetning (§ 50)	16
2.15. Bortfald af afgørelser (kapitel 19)	19
2.16. Overgangsbestemmelser (§ 69)	19
3. Andre bemærkninger	21
3.1. Afstandskrav	21
3.2. Jordforureningsloven (§ 51)	21

1. Generelle bemærkninger:

1.1. Rammer for revurdering som følge af kravene i ændringsforslaget

L&F bemærker, at BAT-konklusionerne efter L&F's opfattelse blev implementeret med ændringerne af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, som blev gennemført i august 2017. L&F finder det derfor overraskende, at ministeriet først 3 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionerne ændrer bekendtgørelsen som følge heraf. L&F finder det derfor afgørende, at ministeriet melder klart ud, at den aktuelle implementering ikke i sig selv kan udløse en revurdering, men at kravene automatisk er opfyldt via kravene i godkendelsesbekendtgørelsen.

KL finder det positivt, at de nye krav ikke udløser fornyet krav om revurdering, hvis der er foretaget revurdering siden 2017. I den forbindelse henviser KL til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse fra december 2018, hvor klagenævnet bl.a. fastslår, at kommunen skal påse, at kravene i BAT-konklusionen er overholdt.

Herning Kommune spørger til, hvornår ministeriet vurderer, at ændringer som følge af udkast til bekendtgørelse vil medføre revurdering, og hvordan det forholder sig til IE-direktivets artikel 21, stk. 3.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger

Ministeriet er forpligtet til at implementere BAT-konklusionerne i gældende ret som følge af IE-direktivet og dermed statens EU-retlige forpligtelser som medlemsstat. Ministeriet har derfor gennemført en omfattende analyse af BAT-konklusionerne i forhold til gældende ret, hvor der bl.a. har været behov for at inddrage andre myndigheder. Dette har været en tidskrævende proces, som også omfattede et arbejde med at finde løsninger og regler, der er så hensigtsmæssige og praktisk anvendelige som muligt for både myndigheder og erhvervet.

Ministeriet har dog under hele processen været opmærksomt på, at reglerne skulle træde i kraft således, at det var muligt for kommunerne at revurdere de relevante godkendelser og for IE-husdyrbrugene at indrette anlæg og drift i overensstemmelse hermed senest den 21. februar 2021. Det er ministeriets opfattelse, at den nu afsluttede implementering giver fornøden mulighed herfor.

Ministeriet lægger i den forbindelse vægt på, at den konkrete implementering og de foreslåede ændringer har en sådan karakter, at der ikke udløses selvstændigt krav om revurdering.

Ministeriet vurderer således, at IE-husdyrbrug, der er godkendt eller revurderet efter 1. august 2017 – hvor en række regler i bekendtgørelsen blev ændret som følge af BAT-konklusionerne – ikke vil skulle revurderes på ny som følge af de ændrede vilkårsbestemmelser. IE-husdyrbrug, der derimod ikke er revurderet bør med fordel afvente den nye bekendtgørelse, som forventes at træde i kraft den 1. januar 2020.

Ministeriet er – som ovenfor nævnt – opmærksomt på IE-direktivets artikel 21, stk. 3, som foreskriver, at revurdering som følge af BAT-konklusionerne skal være gennemført således, at eventuelle ajourføringer er implementeret på de enkelte IE-bedrifter senest den 21. februar 2021. Er der således endnu ikke sket revurdering som følge af BAT-konklusionerne, jf. § 40, stk. 4, i den nugældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, skal denne revurdering gennemføres snarest med henblik på at overholde fristen i artikel 21, stk. 3, jf. også overgangsbestemmelserne i § 69, stk. 5 og 6. Kommunerne skal i så tilfælde inddrage samtlige implementeringer af BAT-konklusionerne, dvs. både dem, som er gennemført den 1. august 2017 og dem, som gennemføres med dette ændringsforslag. Ministeriet har dog som nævnt i videst mulig omfang implementeret konklusionerne i form af generelle regler, hvorfor omfanget af kommunernes revurderingsforpligtelse som følge af BAT-konklusionerne er søgt minimeret mest muligt. Implementeringen af BAT-konklusionerne giver således kun anledning til én ny ændring af vilkårsbestemmelserne (§ 36, stk. 1, nr. 9, om vandforbrug), som gælder for eksisterende husdyrbrug, og som derfor skal inddrages ved revurdering.

1.2. Eksisterende husdyrbrug – overgang til nyt godkendelsessystem

L&F peger på, at der er behov for lempelig behandling af husdyrbrug med godkendelser fra før 1. august 2017, der ønsker at overgå til det nye godkendelsessystem, i forhold til krav, der ikke med rimelige midler kan imødekommes for eksisterende husdyrbrug.

L&F efterlyser også uddybende og afgrænsende vejledning til sikring af, at der sker en lempelig behandling af husdyrbrug med godkendelser fra før 1. august 2017, der ønsker at overgå til det nye godkendelsessystem.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Ministeriet bemærker, at der ikke gælder et lovmæssigt krav om, at eksisterende husdyrbrug med en godkendelse fra før 1. august 2017 efter § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller § 33 i lov om miljøbeskyttelse, skal omfattes af de gældende regler. Husdyrbruget kan således videreføres uden fornyet godkendelse.

Ønsker et eksisterende husdyrbrug med en godkendelse fra før 1. august 2017 imidlertid at overgå til det nye godkendelsessystem, er rammerne herfor fastsat i overgangsbestemmelsen i § 10, stk. 2, i lov nr. 204 af 28. februar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love. Heraf følger det, at for husdyrbrug, der er tilladt eller godkendt efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, får lovens bestemmelser om godkendelse eller tilladelse ved etablering efter §§ 16 a, stk. 1 og 2, og § 16 b, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 30, virkning fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget foretager ændringer eller udvidelser, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Der er redegjort nærmere for retsstillingen i forarbejderne til bestemmelsen, hvortil der henvises¹.

1.3. Vilkår eller generelle regler

¹ Se bemærkningerne til § 10, stk. 2, i lovforslag nr. 114 fremsat den 12. januar 2017 lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love i <https://www.ft.dk/samling/20161/lovforslag/L114/62/afstemninger.htm>

KL finder det positivt, at særreglerne for IE-husdyrbrug er samlet i ét kapitel i bekendtgørelsen, og foreslår derfor, at også § 36 tænkes sammen med særreglerne. KL foreslår dog generelt, at kravene til landmanden stilles af kommunerne i form af relevante vilkår i miljøgodkendelserne, jf. 36, dvs. at de nye §§ 43-51 ændres, så kravene i stedet stilles som vilkår. Dette gælder også den gældende § 42 om miljøledelse. Fordelen ved denne model er ifølge KL, at det giver mulighed for at tilpasse vilkårene, så de bliver relevante for den enkelte bedrift. KL nævner også, at de generelle vilkår kan være vanskelige at håndhæve, f.eks. vilkår om drift af maskiner på ejendomme, der ikke selv udbringer husdyrgødning. KL giver udtryk for, at de generelle vilkår er mere firkantede og ikke tilpasset den enkelte bedrift.

KL og en række kommuner foreslår konkret, at de generelle krav til miljøledelse, oplæring af personale, fodringskrav, planen over husdyrbruget, hændelser og uheld, krav om energieffektiv belysning og krav om reduktion af støvemission flyttes til § 36, stk. 1, som nye krav til, hvilke vilkår kommunen skal stille.

Silkeborg Kommune bemærker også, at generelle vilkår er mere firkantede og ikke tilpasset den enkelte bedrift. Hermed kan det være svært at få landmændene til at efterleve reglerne i forhold til et tilpasset vilkår i selve godkendelsen. De generelle regler kan derfor forøge de tilsynsførendes opgaver.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

BAT-konklusionerne er med ændringsforslaget i videst muligt omfang søgt implementeret i form af generelle regler, som IE-husdyrbrugene skal overholde uden videre, og dermed uden en ændring af godkendelsen. Dette er i overensstemmelse med fremgangsmåden for den implementering af BAT-konklusionerne, der blev gennemført med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fra 1. august 2017. Anvendelsen af bindende regler i dette ændringsforslag har derved til formål at sikre en samlet ensartet implementering.

Ændringsforslaget følger endvidere de politiske tilkendegivelser, der fremgår af forarbejderne til ændringen af husdyrbrugloven fra februar 2017. Heraf følger det bl.a., at anlægsreguleringen af husdyrbrug fremadrettet skal reguleres i generelle regler i stedet for konkrete vilkår². I tilknytning hertil kan ligeledes henvises til høringsbrevet til ændring af husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen dateret den 4. maj 2017, hvor der også redegøres nærmere herfor³.

I forlængelse heraf har ministeriet ved fastsættelse af reglerne i ændringsforslaget lagt vægt på, om hensynet forudsatte inddragelse af konkrete hensyn, eller om kravet kunne gælde generelt.

Ministeriet håber, at den interessentinddragelse, som beskrives nærmere nedenfor i afsnit 1.5, samt den kommende vejledning om de nye bestemmelser og det vejledende oplærings- og planmateriale samlet kan sikre, at både kommuner og erhverv hurtigt tilegner sig de nye regler og bliver fortrolige med snittet mellem generelle regler og konkret vilkårsfastsættelse.

Ministeriet vil i forbindelse med kommende ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overveje, om § 36 og kapitel 17 med særregler for IE-husdyrbrug kan tænkes endnu mere sammen.

² Se bl.a. bemærkningerne til nr. 33 (§ 27) i lovforslag nr. 114 fremsat den 12. januar 2017 lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love i <https://www.ft.dk/samling/20161/lovforslag/L114/62/afstemninger.htm>

³ Høringsbrevet kan findes her: <https://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/a9577c33-da26-4607-8a2d-e91de1aa3915/Notat%20om%20husdyrgodkendelsesbekendtg%C3%B8relsen.pdf>

1.4. Stiplads – definition

KL bemærker, at kommunerne ikke kan beregne og kontrollere, om det oplyste antal stipladser stemmer overens med den produktion, der er på ejendommen, og at der derfor er behov for en entydig fastlæggelse af, hvordan stipladserne skal defineres, beregnes og kontrolleres.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Husdyrbrug, som er godkendt til flere end 750 stipladser til søer, flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg.) eller flere end 40.000 stipladser til fjerkræ, er defineret som IE-husdyrbrug. Disse husdyrbrug er omfattet af IE-direktivet og dermed de særlige regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der udelukkende gælder for IE-brug.

Det følger af BAT-konklusionernes definitionsafsnit, at en stiplads defineres som den plads, der er afsat til hvert dyr i et opstaldningssystem under hensyntagen til anlæggets maksimale kapacitet. Stipladser forstås således som det maksimale antal dyr, der på et givent tidspunkt af året må være i staldanlægget.

Ansøger skal i forbindelse med ansøgning tilkendegive, om der søges om godkendelse til produktioner, der overstiger ovennævnte IE-grænse, og at der derfor er tale om et IE-husdyrbrug. Et husdyrbrug, der ikke er godkendt som IE-husdyrbrug, kan ikke producere svin eller fjerkræ, der overstiger IE-grænsen, uden fornyet godkendelse i medfør af § 16 a, stk. 2.

Forslaget indebærer ikke ændringer i ovennævnte regler, og kommunens beregnings- og kontrolmuligheder er derfor også uændrede. I tvivlstilælde må kommunen i forbindelse med tilsyn tælle eller anslå antallet af dyr, evt. under inddragelse af relevante registeroplysning, slagteriefregninger, dyrevelfærdskrav mv. Kommunen må på den baggrund vurdere, om IE-grænsen er overskredet uden fornøden godkendelse. I så fald skal kommunen sikre, at der sker lovliggørelse af forholdet.

1.5. Vejledning og tilsyn

L&F bemærker, at der hurtigst muligt bør udarbejdes et robust vejledningsmateriale til landmænd, konsulenter og kommuner, og at dette bør udarbejdes sammen med erhvervet og kommunerne, bl.a. for at undgå øgede omkostninger for den enkelte landmand samt uhensigtsmæssig implementering eller reel overimplementering.

L&F finder det positivt, at ministeriet forventer at udarbejde vejledende materiale til kravet om oplæring af personale (§ 43) i foråret 2020 og opfordrer til dialog med erhvervet, bl.a. om mulige synergier med eksisterende uddannelses-/introduktionsforløb.

L&F mener endvidere, at det må sikres i vejledningen, at det gøres klart for kommunerne, hvornår de skal starte revurdering, herunder at den aktuelle implementering af BAT-konklusionen ikke i sig selv kan udløse en revurdering.

DN finder, at det i den kommende vejledning fuldt ud skal beskrives, hvordan BAT-konklusionerne skal efterleves.

KL og Herning Kommune henstiller til, at vejledningen er klar, når bekendtgørelsen træder i kraft.

Brønderslev Kommune efterlyser en vejledning om, hvordan kommunen skal kontrollere, om minimumskravene i § 43 er opfyldt.

Silkeborg Kommune giver sammen med KL og Brønderslev Kommune udtryk for, at der er behov for vejledning om, hvordan kommunen skal kontrollere om § 44 er opfyldt. Det ønskes endvidere oplyst, hvordan den årlige kontrol af gyllebeholdere skal foregå, og hvem der skal udføre kontrollen.

Endvidere efterlyses vejledning om, hvorvidt de nye regler om beredskabsplaner har konsekvens for øvrige husdyrbrug, jf. et tidligere helpdesk-svar fra MST.

Brønderslev Kommune efterlyser også konkret vejledning om, hvordan overholdelsen af fodringskravene skal dokumenteres, f.eks. kravet om fasefodring.

Endelig efterlyser Brønderslev Kommune konkret vejledning om dokumentation og kontrol af kravene vedr. reduktion af støvemissioner.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Ministeriet er – i overensstemmelse med de mange bemærkninger herom i høringssvarene – opmærksomt på, at bestemmelserne forudsætter en dækkende vejledning. Det gælder både vejledning om bestemmelsernes indhold og rækkevidde samt om kommunernes tilsyn hermed.

Ministeriet anser det i den forbindelse for nødvendigt med yderligere dialog med kommunerne herom. Ministeriet vil derfor sammen med Miljøstyrelsen invitere kommunerne til en workshop, hvor bestemmelserne og tilsynet hermed kan drøftes. Formålet med dette initiativ er at sikre et grundigt og praktisk anvendeligt vejledningsmateriale, der kan imødekomme kommunernes behov. Af hensyn til hurtigst muligt at få vejledningsmaterialet på plads, vil den nævnte workshop blive afholdt primo 2020.

Vejledningsmaterialet vil efterfølgende blive drøftet med erhvervet med henblik på at afdække uklarheder omkring landmændenes forpligtelser mv., ligesom der også vil blive indgået dialog omkring oplæringsmateriale og § 44-planen.

2. Bemærkninger til de enkelte forslag til ændringer

2.1. Justering af definitionen på IE-husdyrbrug (§ 2, stk. 1, nr. 11)

KL videregiver et spørgsmål fra en kommune, der finder, at justeringen kan rejse tvivl om, hvorvidt kapitel 5 godkendelse (MBL § 33-godkendelser) til kvæg, mink og smågrise igen omfattes af definitionen af IE-husdyrbrug.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Ministeriet har gennemgået bestemmelsen og er enig i, at den nye formulering kan give anledning til tvivl. Ministeriet har derfor på baggrund af bemærkningen fra KL foretaget en tilpasning af bestemmelsen, således at henvisningen til IE-direktivet fortsat udgår, men at der i stedet redegøres for de konkrete IE-grænser.

2.2. Placering af husdyrbruget og aktiviteterne (§ 36, stk. 1, nr. 7)

L&F noterer sig ift. § 36, stk. 1, nr. 7, at der er tale om regelfastsættelse af gældende praksis, og at der vil blive udgivet retningslinjer for at sikre, at vilkårsfastsættelsen ikke går videre end implementeringsforpligtelsen. I forhold til eksisterende anlæg med godkendelser før 1. august 2017 bemærkes, at der er behov for, at det gøres klart, at disse skal behandles mere lempeligt i forhold til krav, der ikke kan imødekommes med rimelige midler.

DN finder det rigtigt, at der skal stilles vilkår til placering af husdyrbrug og aktiviteter, men er ikke enig i ministeriets vurdering af, at ansøgninger og godkendelser i dag i vidt omfang lever op til BAT-konklusionen. DN bemærker, at begrænsning af transport af dyr og materiel vil kunne føre til øget udflytning eller lokalisering tættere på omgivelser, der kræver beskyttelse, herunder også natur der ikke anses for ammoniakfølsom. DN foreslår på den baggrund, at § 36, stk. 1, nr. 7, suppleres med et hensyn til fremherskende klimaforhold og fremtidig udvikling af husdyrbruget. DN bemærker, at den kommende vejledning fuldt ud skal beskrive, hvordan BAT-konklusionen skal efterleves f.s.v.a placering.

KL bemærker, at det kan være unødvendigt at stille vilkår om placeringen efter § 36, stk. 1, nr. 7, hvis kommunen vurderer, at stald og gødningsopbevaringsanlæg er placeret, så transporten begrænses mest muligt, og der samtidig er taget hensyn til fremtidige udvidelsesmuligheder. KL finder, at det vil være vanskeligt at formulere relevante vilkår om placering af anlæg og drift, og bemærker, at der ofte sker skift i lejeforhold, driftsmæssige forhold og aftaler om afsætning af husdyrgødning.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger

I forhold til bemærkningen fra L&F om eksisterende anlæg bemærker ministeriet, at denne bestemmelse alene finder anvendelse i forhold til nye anlæg ved godkendelse af etablering, udvidelse og ændring.

Herudover er det ministeriets opfattelse, at både erhverv og kommunerne også i dag i vid udstrækning er opmærksomme på hensigtsmæssig placering i forbindelse med godkendelse. Hensigtsmæssig placering indebærer dog en konkret vurdering af en række forskellige hensyn, som kan være forskellig fra sag til sag. Ejendommens konkrete beliggenhed, behov for særlige driftsmæssige indretninger, adgangsveje mv. Det er også baggrunden for, at denne forpligtelse i BAT-konklusionerne er implementeret som en vilkårsbestemmelse, således at der netop er mulighed for at foretage en konkret vurdering.

Kommunerne vil således være berettiget til at inddrage relevante saglige hensyn i vurderingen af, hvordan husdyrbruget indrettes mest hensigtsmæssigt med henblik på at begrænse transport og sikre fremtidig udvikling. Herudover er det væsentligt at bemærke, at reglen viger for andre retlige krav, der f.eks. måtte følge af dyrevelfærdskrav, veterinærlovgivningen eller naturbeskyttelse mv., men også husdyrreguleringens ammoniakkrav, afstands- og placerings-, og tilknytningskrav mv. har fortrin.

Ændringsforslaget skal således sikre, at indretningen i alle tilfælde er overvejet og fastlagt på baggrund af saglige hensyn forud for godkendelse af et IE-husdyrbrug. Placeringer, som anført af DN, vil således også kun ske, hvis dette er i overensstemmelse med gældende lovgivning. Det er bl.a. et krav, at ny bebyggelse skal placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed. Herudover kan anlæg til opbevaring af flydende husdyrgødning placeres på en af hensyn til markdriften ønsket placering, medmindre væsentlige hensyn til omgivelserne afgørende taler imod placeringen. Der henvises til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 23.

Herudover skal ministeriet oplyse, at de konkrete vind- og vejrforhold indgår ved beregningen af husdyrbrugets ammoniakdeposition, jf. reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26-30.

Ministeriet skal som følge af bemærkningen fra KL bemærke, at ministeriet er indforstået med, at den konkrete placering af anlæg i forbindelse med en godkendelse formentlig typisk sker på baggrund af en dialog mellem ansøger og kommune. Bestemmelsen indebærer som ovenfor nævnt, at kommunen ved gennemgang af en ansøgning skal vurdere om placeringen er hensigtsmæssig set i forhold til bestemmelsens indhold og formål. Vurderer kommunen, at det ikke er tilfældet, bør kommunen drøfte dette med ansøger, herunder alternative placeringer. Hvis der ikke kan opnås enighed, må kommunen i sidste ende – på baggrund af en miljøfaglig og saglig vurdering og under inddragelse af de konkrete relevante hensyn og proportionalitetsprincippet – fastsætte de vilkår, der sikrer, at placeringen er hensigtsmæssig.

2.3. Indretning med begrænsede forurenede områder (§ 36, stk. 1, nr. 8)

KL vurderer, at kravene i § 36, stk. 1, nr. 8, sikres gennem andre regler og vilkår, og at det er en del af BAT i forhold til godt landmandsskab. KL bemærker endvidere, at befæstede områder kan give god mening i forhold til at nedsætte risikoen for forurening af jord, grundvand og overfladevand. KL spørger, hvordan kommunen skal vurdere, om forurenede områder på gårdspladsen er så små som muligt. KL foreslår, at det i stedet skal oplyses, hvilke potentielt forurenende aktiviteter, der er på ejendommen, der kan påvirke overfladevand og grundvand. Det bør nævnes, at formålet er at reducere mængden af forurenede spildevand.

Herning Kommune finder det uklart, hvad der menes med forslaget § 36, stk. 1, nr. 8.

Brønderslev Kommune bemærker, at der ikke anvendes ensilage på IE-brug, og at det derfor ikke er relevant at nævne ensilageopbevaringsanlæg i § 36, stk. 1, nr. 8.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Det er ministeriets opfattelse, at der ikke findes regler, der udtrykkeligt sikrer, at forurenede områder holdes så små som muligt, og at mængderne af forurenede spildevand fra sådanne områder begrænses mest muligt. Med henblik på at sikre behørig implementering er den foreslåede regelfastsættelse derfor nødvendig.

Forslaget indebærer, at kommunen ved gennemgang af en ansøgning om godkendelse skal vurdere, om de områder på husdyrbruget, der ikke er staldanlæg eller opbevaringsanlæg, er begrænset så vidt muligt. Er dette ikke tilfældet, må kommunen gå i dialog med ansøger om den nærmere baggrund for placeringen, herunder med henblik på at få afdækket, om den konkrete indretning varetager andre berettigede hensyn, eller om det vil være sagligt at stille vilkår om, at områderne minimeres.

Ministeriet bemærker, at det i den sammenhæng – og i overensstemmelse med KL's bemærkninger – kan være relevant for kommunerne at bede ansøger om at redegøre for, hvilke potentielt forurenende aktiviteter der er på ejendommen, som kan påvirke overfladevand og grundvand.

I forhold til Brønderslev Kommunes bemærkning om ensilageopbevaringsanlæg bemærker ministeriet, at det ikke kan udelukkes, at der på et IE-husdyrbrug, også er hold af andre dyr end "IE-husdyr", herunder køer, der fodres med ensilage. Ministeriet finder det derfor relevante at medtage ensilageopbevaringsanlæg i bestemmelsen.

Derudover har ministeriet på opfordring fra KL formuleret bestemmelsen således, at det fremgår direkte heraf, at bestemmelsen har til formål at begrænse mængden af forurenede spildevand fra forurenede områder.

2.4. Minimering af vandforbrug (§ 36, stk. 1, nr. 9)

L&F bemærker ift. § 36, stk. 1, nr. 9, at det i vejledningen skal sikres, at kommunerne ikke går videre, end implementeringsforpligtelsen tilsiger. Kommunerne kan således ikke angive konkret vandforbrug i vilkårene, da der ikke er fastsat BAT-relaterede forbrugsniveauer for vand i BAT-konklusionen.

KL og Herning Kommune bemærker, at der mangler redskaber til at vurdere, om vandforbruget er minimeret mest muligt, da der ikke findes opdaterede normtal for vandforbrug.

Silkeborg Kommune anfører, at standardværdier for vandforbrug og tiltag til at sænke forbruget bør fremgå af vejledning.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger

Ministeriet skal først og fremmest bemærke, at bestemmelsen har til formål at sikre en minimering af vandforbruget med henblik på at reducere spildevandet.

Denne bestemmelse giver ikke kommunerne hjemmel til at stille vilkår om maksimalt vandforbrug.

Kommunerne skal derimod i forbindelse med en ansøgning om godkendelse eller revurdering overveje, om der er mulighed for anlægs- eller driftsmæssige optimeringer, der kan nedbringe vandforbruget og dermed mængden af spildevand. Det kunne f.eks. være i forhold til drikkevandssystemer, rengøringsmetoder mv. Der er tale om en konkret vurdering. Andre saglige hensyn, f.eks. arbejdsmiljø og effektivitet, vil derfor kunne føre til, at kommunen stiller vilkår om en mindre vandbesparende løsning. Kommunen vil således som led i almindelig sagsoplysning skulle spørge ansøger til baggrunden for evt. valgte løsninger og bl.a. på den baggrund vurdere muligheden for at anvende andre vandbesparende tiltag.

Ministeriet har noteret sig ønsket om konkret vejledning angående tiltag til at sænke vandforbruget. Ministeriet forventer, at dette punkt vil indgå i forbindelse med den workshop, der afholdes med kommunerne primo 2020, således at evt. input herfra også vil kunne indgå i Miljøstyrelsens vejledning.

2.5. Grænseværdier, tekniske foranstaltninger eller tilsvarende parametre (forslaget § 36, stk. 1, nr. 10)

Herning Kommune finder det uklart, hvad der menes med forslaget § 36, nr. 10.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger

Bestemmelsen hjemler en række forskellige typer af vilkår om f.eks. støj, støv, tekniske foranstaltninger, krav til rengøringsudstyr, teknologianvendelse mv.

Ministeriet bemærker, at bestemmelsen ikke er ændret med ændringsforslaget.

2.6. Regelmæssig vedligeholdelse og overvågning af foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af emissioner (§ 36, stk. 1, nr. 11)

KL vurderer, at der ikke skal stilles vilkår efter § 36, stk. 1, nr. 11, da det dækkes af reglerne i § 44.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger

Kommunerne har med § 36, stk. 1, nr. 11, udtrykkelig hjemmel til at stille vilkår i forbindelse med husdyrbrugets anvendelse af miljøteknologi. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens øvrige bestemmelser regulerer ikke dette forhold. Bestemmelsen angår således alene foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af emissioner.

§ 44 har et andet indhold og sigte, idet bestemmelsen forpligter IE-husdyrbrugene til at udarbejde en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse. Planen skal beskrive, hvordan, hvornår og i hvilke tilfælde, der skal ske hhv. kontrol, reparation og vedligeholdelse. Bestemmelsen forpligter endvidere husdyrbrugene til at udføre kontrol mv. i overensstemmelse med den udarbejdede plan, dog således at beholderne mindst en gang om året kontrolleres.

Der er således ikke overlap mellem § 36, stk. 1, nr. 11, og § 44. Det vil dog være naturligt, hvis de vilkår til vedligeholdelse og overvågning, som kommunen har fastsat til den pågældende miljøteknologi, indgår i IE-husdyrbrugets plan efter § 44.

2.7. Revurdering

KL ønsker uddybet, hvordan § 39, stk. 4, 2. pkt., skal forstås i lyset af, at IE-husdyrbrugene overgår til generelle regler.

KL foreslår, at § 41, stk. 2, ændres således, at alle kommunens tilsyn og håndhævelser, herunder revurderinger, kan annonceres på DMA (Digital Miljøadministration), dvs. ikke nødvendigvis på kommunens hjemmeside.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Hverken dette ændringsforslag eller tidligere gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen indebærer, at IE-husdyrbrugene alene reguleres af generelle regler. Der foreslås med indeværende forslag alene på enkelte områder indført generelle regler.

Kommunerne skal fortsat i forbindelse med en godkendelse fastsætte de vilkår, der sikrer, at husdyrbruget ikke vil have væsentlige virkninger, herunder på baggrund af en vurdering efter §§ 34-35. En godkendelse til et IE-husdyrbrug skal under alle omstændigheder indeholde vilkår om de forhold, der følger af § 36, stk. 1, nr. 1-13.

Herudover skal IE-husdyrbrugene revurderes i overensstemmelse med forslaget § 39, herunder som følge af nye offentliggjorte BAT-konklusioner, jf. stk. 4. Kommunen skal således tage IE-husdyrbrugenes godkendelser op til revurdering og ajourføre disse om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Det indebærer, at kommunerne skal vurdere godkendelserne i forhold til kravene i § 25, jf. bilag 3, pkt. A, og i §§ 26-27, og §§ 35 og 36, stk. 1, nr. 9-13. Kommunerne skal således i de sager, hvor dette er relevant træffe afgørelse om tiltag på baggrund af revurdering, jf. § 39.

Derudover henviser ministeriet til de betragtninger, der følger af afsnit 1.1 ovenfor.

Ministeriet vil sammen med Miljøstyrelsen vurdere, om der er behov for vejledning om revurdering, herunder i forhold til L&F's anførte betragtninger.

Det skal ifølge IE-direktivet sikres, at offentligheden har adgang til bl.a. alle afgørelser om udstedelse, revurdering eller ajourføring af en godkendelse, bl.a. for at kunne udnytte adgangen til at få prøvet lovligheden af kommunens afgørelser, handlinger eller udeladelser. Det er derfor væsentligt, at offentligheden kan finde de relevante informationer, der hvor borgerne normalt ville søge efter relevante oplysninger om kommunens afgørelser om anlæg, miljø, tilsyn osv. Det kan være på kommunens hjemmeside, hvorfra der kan linkes til oplysningerne i DMA (Digital Miljøadministration), så længe offentlighedens adgang til oplysningerne kan anses for at være effektiv.

2.8. Krav om oplæring af personale (§ 43)

KL foreslår, at oplæringsmaterialet skal foreligge på et for alle ansatte let forståeligt sprog på trods af, at det vil være svært at føre tilsyn med. Endelig foreslås, at det præciseres, hvad formålet med oplæringen er.

L&F opfordrer til dialog med erhvervet om udarbejdelsen af materialet, samt at der søges synergier i forhold til eksisterende uddannelses- og introduktionsforløb for medarbejdere på husdyrbrug.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Ministeriet er enig med KL i, at bestemmelsen kan få begrænset virkning, hvis oplæringsmaterialet alene udarbejdes på dansk. Ministeriet vil derfor tage denne betragtning med, når det vejledende oplæringsmateriale skal udarbejdes, samt drøfte det konkrete behov med erhvervet.

Ministeriet vurderer endvidere, at formålet med bestemmelsen skal præciseres yderligere ved at udarbejde et dækkende oplæringsmateriale. Ministeriet vil inddrage de relevante interessenter og anser i den forbindelse L&F's bemærkning som relevant input.

2.9. Krav om at udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse samt beredskab (§ 44)

L&F bemærker, at den plan, der skal udarbejdes for kontrol, reparation og vedligeholdelse, kan indgå som en del af IE-husdyrbrugets miljøledelsessystem. L&F opfordrer derfor til, at Miljøstyrelsens skabelon til minimiljøledelse opdateres, så planen for regelmæssig kontrol m.v. indgår. L&F bemærker endvidere, at der bør være lighed mellem teksten i § 44, stk. 5, og § 50, så det er klart, hvad logbogen skal indeholde. I forhold til kravet om beredskabsplan opfordrer L&F til, at ministeriet i samarbejde med erhvervet udarbejder et eksempel på den gode beredskabsplan.

Økologisk Landsforening bemærker, at det er tidskrævende at udarbejde en plan for kontrol, reparation og vedligehold af alle de ting, der er nævnt i § 44, stk. 2, som i vidt omfang vil blive repareret, når de går i stykker. En del indgår allerede i miljøgodkendelsens vilkår, f.eks. er kontrol af gyllebeholdere og beredskabsplaner og andet en del af godt landmandsskab.

KL foreslår til § 44, stk. 3, nr. 1, at planen over husdyrbruget også omfatter tagvand, rørføringer for gylle og restvand, placering af olietanke, olier, kemikalier, og at planen for kontrol, vedligehold m.v.

KL spørger endvidere til, hvilken dokumentation kommunen kan kræve for, at vandforbruget passer med behovet.

KL spørger også til, hvem der skal udføre kontrollen, hvordan den årlige beholderkontrol skal foregå, og hvad der forstås ved regelmæssighed.

Herudover beder KL om en vurdering af, om der kan stilles krav om beredskabsplaner for husdyrbrug omfattende af § 16 a, som ikke er IE-husdyrbrug.

KL antager, at kravet om dokumentation for, at doseringsmekanisme eller –dyse er i god stand, kun skal dokumenteres, når landmanden selv står for udbringningen. KL spørger i den sammenhæng, om husdyrgødningsdoseringen kan dokumenteres med gødningsregnskabet.

Brønderslev Kommune spørger til minimumskravene for planen, samt om det er tilstrækkeligt med logbog.

Aabenraa Kommune foreslår sammen med KL, at Landbrugsstyrelsen bliver myndighed på tilsyn af et miljøledelsessystem, der omfatter udbringningsarealerne.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Ministeriet er enig med L&F i, at planen kan indgå, som en del af IE-husdyrbrugets miljøledelsessystem. Ministeriet vil drøfte den foreslåede opdatering af skabelonen til miljøledelse med Miljøstyrelsen. Ministeriet har endvidere tilpasset bekendtgørelsesudkastet således, at der er overensstemmelse mellem § 44, stk. 5, og § 50.

Som det også fremgår af høringsbrevet, vil ministeriet udarbejde vejledende materiale til opfyldelse af § 44 og vil i den forbindelse inddrage de relevante interessenter med henblik på at sikre, at materialet bliver praktisk anvendeligt for erhverv og kommuner.

Ministeriet anerkender Økologisk Landsforenings synspunkt om, at kravet i § 44 kan forekomme tidskrævende. Ministeriet vil dog udarbejde en vejledende plan, som opfylder kravene i § 44. Herved vil det enkelte IE-husdyrbrug – hvis bruget måtte ønske det – i vid udstrækning blive friholdt for det tidskrævende arbejde med at udarbejde planen. IE-husdyrbruget kan dog også vælge selv at udarbejde egen plan til opfyldelse af bestemmelsen. Herudover er det ministeriets vurdering, at bestemmelsen er påkrævet med henblik på at sikre fornøden implementering af BAT-konklusionerne.

KL foreslår, at § 44 udvides til også at omfatte tagvand, rørføringer for gylle og restvand, placering af olietanke, olier, kemikalier. Ministeriet har for nuværende foretaget en direktivnær implementering af kravet om regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse. Formålet med bestemmelsen er således at sikre, at IE-husdyrbruget regelmæssigt foretager en gennemgang af den samlede drift, og at rammerne for reparation og vedligehold fastlægges, herunder med henblik på at undgå uheld. Det er ministeriets opfattelse, at den konkrete direktivnære implementering er egnet til at opfylde dette formål. Bemærkningen vil indgå i ministeriets overvejelser angående kommende ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder ved senere evaluering af bestemmelsen.

Som svar på spørgsmålet om, hvem der skal udføre kontrol, skal ministeriet endvidere bemærke, at pligten til at foretage regelmæssig kontrol skal gennemføres af det relevante driftspersonale, og altså ikke af en autoriseret kontrollant, håndværker mv. Der skal ikke foretages særlige driftsmæssige skridt med henblik på at gennemføre kontrollen, herunder gælder der ikke krav om at tømme beholdere, tjekke beholderen under jordoverfladen mv. Kontrollen adskiller sig således væsentligt fra den kontrol, der følger af bekendtgørelse om beholderkontrolordning. Der er alene tale om en almindelig gennemgang af anlæg og materiel ud fra en overvejelse om godt landmandsskab.

Det er endvidere op til IE-husdyrbruget at bestemme, hvem der skal udføre reparationer eller vedligeholdelsesarbejde, medmindre der er fastsat krav herom i anden regulering.

Herudover skal kontrol samt evt. reparation og vedligeholdelse foretages regelmæssigt, dvs. i fornødent og nødvendigt omfang. Det vil være op til det enkelte IE-husdyrbrug at fastlægge frekvensen på baggrund af de konkrete forhold. Beholder til flydende husdyrgødning skal dog som minimum gennemgås en gang årligt.

Ministeriet bemærker, at § 44, ikke indebærer en pligt for IE-husdyrbruget til at tilpasse deres vandforbrug med behovet. Bestemmelsen forpligter således alene IE-husdyrbrugene til at udarbejde en plan, der foreskriver, hvordan forsyningssystemer til vand og udstyr til drikkevand kontrolleres, repareres og vedligeholdes, samt hvordan og hvornår drikkevandsudstyr indstilles, hvis dette er nødvendigt.

Ministeriet kan endvidere bekræfte, at forpligtelsen til at dokumentere, at doseringsmekanismen mv. er i god stand, kun finder anvendelse, hvis IE-husdyrbruget har sådanne maskiner og derved selv står for udbringningen. Det er rammerne for kontrol, reparation og vedligeholdelse af den konkrete maskine, der skal beskrives i planen og efterfølgende udføres. Det er derfor ikke muligt at afløfte forpligtelsen via gødningsregnskabet.

Herudover bemærker ministeriet, at planen ikke omfatter udbringningsarealerne, men kun de forhold, der indgår i miljøgodkendelsen. Under henvisning til ovennævnte bemærkninger om planens indhold og forpligtelsen for IE-husdyrbruget til at følge denne, anser ministeriet fortsat kommunerne for den relevante tilsynsmyndighed.

Ministeriet forventer, at det vejledende planmateriale, som ministeriet vil udarbejde, og som vil opfylde kravene i § 44, vil imødegå den tvivl, som Brønderslev Kommune beskriver i høringssvaret.

I forhold til bemærkninger om kontrol og tilsyn med bestemmelsen har ministeriet har lagt op til, at der alene skal føres logbog med gennemførte kontroller, og at dette krav skal imødekommes med henblik på at give kommunerne mulighed for at føre et effektivt tilsyn med bestemmelsen. Herudover skal ministeriet bemærke, at § 44 indebærer en pligt for IE-husdyrbrugene, som skal overholdes, uanset om der føres tilsyn eller ej. Ministeriet har ikke grundlag for at antage, at IE-husdyrbrugene ikke overholder reglerne. Ministeriet vil dog meget gerne gå i dialog med kommunerne, herunder Brønderslev Kommune, om, hvordan der kan gennemføres et effektivt tilsyn, på den workshop, som er nærmere beskrevet i afsnit 1.5. ovenfor. Herudover bemærker ministeriet, at overtrædelse af bestemmelsen kan straffes med bøde, jf. § 67, stk. 1, nr. 8.

Endeligt skal ministeriet – i forhold til KL's spørgsmål til vilkår om beredskabsplaner til andre end IE-husdyrbrug – bemærke, at § 36, stk. 1, forpligter kommunerne til at stille de vilkår, der sikrer, at husdyrbruget med det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på miljøet. Dette kan efter omstændighederne være sagligt og proportionalt i situationer, hvor der er tale om særlige miljørisici som følge af tekniske indretninger, driftsforhold mv.

2.10. Udvidelse af de gældende krav til fodringsteknikker (§ 46)

L&F og Økologisk Landsforening bemærker, at der skal være særlig opmærksomhed på, at den økologiske produktion kan være begrænset i forhold til teknologivalg, og at der kan være behov for at finde andre teknologier for, at økologer kan opfylde § 46.

KL foreslår til § 46, at dokumentationen skal opbevares, indtil den er fremvist på tilsyn eller indsendt til kommunen. Der bør endvidere være krav om registrering af foderforbruget pr. år, eller en effektivitetskontrol, der oplyser, hvordan foderforbruget er i forhold til produktionen, samt hvor meget der produceres pr. stiplads. KL bemærker, at det erfaringsmæssigt er svært at oversætte indlægssedler fra foderkøb til fodringsvilkår.

KL bemærker til § 46, stk. 3, at der før 1. punktum formentlig mangler ”som nævnt i stk. 1 og stk. 2”.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger

Til L&F's og Økologisk Landforenings bemærkninger anfører ministeriet, at fodringsteknikkerne anvist i § 46 er en direkte implementering af BAT-konklusionernes BAT 3 og 4 om reduktion af udskillelse af hhv. kvælstof og fosfor. Ministeriet er opmærksomt på, at den økologiske produktion ikke kan anvende flere af de i § 46 anviste fodringsteknikker, hvilket også fremgår af BAT-konklusionerne. Endvidere skal det påpeges, at reglen ikke medfører, at alle teknikkerne skal anvendes, men at det enkelte IE-husdyrbrug som minimum, skal anvende én af de anviste teknikker til reduktion af udskillelse af hhv. kvælstof og fosfor. Det er ministeriets opfattelse, at de anviste teknikker i vid udstrækning allerede anvendes i både den konventionelle og økologiske produktion, og som sådan skal ses som en regelsætning af eksisterende praksis.

KL har endvidere foreslået, at bestemmelsen ændres sådan, at IE-husdyrbruget alene skal opbevare dokumentation for anvendelse af fodring eller fodringsteknikker indtil, at kommunen har været på tilsyn eller til dokumentationen er indsendt til kommunen, fremfor i 5 år. Ministeriet bemærker hertil, at krav om opbevaring af dokumentation i 5 år anvendes i en række andre tilfælde i bekendtgørelsen, og at det vil være uhensigtsmæssigt med forskellige krav til forskellige typer dokumentation. Ministeriet vil dog generelt se på de tidsmæssige opbevaringskrav i en fremtidig ændring af bekendtgørelsen.

Til KL's ønske om registrering af foderforbrug eller anden opgørelse af produktion pr. stiplads, bemærker ministeriet, at disse oplysninger, efter adskillelsen af anlæg og arealer og overgangen til stipladsmodellen i 2017, ikke har betydning for husdyrbrugets godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a, men alene hører under reglerne omkring gødningsregnskaber.

Ministeriet har tilpasset § 46, stk. 3, i overensstemmelse med KL's kommentar, således at ”stk. 2” er tilføjet.

2.11. Pligt til at anvende energibesparende belysning (§ 47)

L&F foreslår, at der i stedet for belysningskilder skrives belysningsystem eller belysningsanlæg, så det ikke er udskiftning af et enkelt defekt lysstofrør, der kan udløse krav om opsætning af f.eks. LED belysning.

KL, Brønderslev Kommune og Herning Kommune spørger, om hvordan kravet skal dokumenteres og kontrolleres.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger

Ministeriet har ikke fundet anledning til at ændre § 47, som følge af L&F's bemærkning. Ministeriet skal dog oplyse, at § 47, ikke udløser krav om større udskiftninger som følge af et enkelt defekt lysstofrør. Indebærer udskiftning af et defekt lysstofrør, at lyssystemer, armaturer mv. skal udskiftes, må bestemmelsen fortolkes således, at lysstofrøret er en del af belysningssystemet, og at kravet om udskiftning derfor først indtræder, når systemet, som lysstofrøret er en del af, udskiftes.

Herudover bemærker ministeriet, at IE-husdyrbrugene uden videre er forpligtede af kravet, og at overholdelse heraf ikke afhænger af tilsyn. Herudover kan et IE-husdyrbrug, der undlader at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med § 47, ifalde strafansvar, jf. § 67, stk. 1, nr. 12.

Ministeriet forventer, at bestemmelsen kun vil være relevant i de sjældne tilfælde, hvor belysningssystemer udskiftes. Ministeriet har dog indsat krav om opbevaring af fakturaer i 5 år som følge af ovennævnte bemærkninger om dokumentation og kontrol. Herudover er det ministeriets opfattelse, at belysning bør være et mindre punkt, der kort drøftes i forbindelse med tilsyn.

2.12. Krav om reduktion af støvemission fra staldanlæg (§ 48)

L&F bemærker, at det er særligt relevant at understrege, at BAT-kravet kan være opfyldt med gældende praksis. F.eks. er kravet opfyldt, hvis der anvendes ad libitum-fodring på et IE-husdyrbrug med slagtekyllinger.

KL bemærker, at der ikke er mange klager over støv fra stalde. De klager, der modtages, er typisk i forbindelse med kørsel og omlæsning af foder. I staldene stammer støvet hovedsageligt fra dyrene. Det foreslås, at der i § 48, stk. 2, tilføjes, at der kan ses bort fra nedbringelse af støvemission i staldende, hvis det vurderes, at støv ikke er et problem uden for arealet, hvor husdyrbruget er beliggende.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger

Ministeriet er enig med L&F i, at kravet kan være opfyldt som følge af krav i anden lovgivning eller som følge af almindelig praksis på de enkelte bedrifter.

Ministeriet finder det positivt, at der ikke opleves klager som følge af støv. Bestemmelsen indføres imidlertid med henblik på at sikre behørig implementering af BAT-konklusionerne. Bestemmelsen fastholdes derfor.

2.13. Krav om underretning ved manglende overholdelse af vilkår og bindende regler (§ 49)

Brønderslev Kommune bemærker til § 49, at det ikke er realistisk at tro, at landbrugene vil indberette, at de ikke overholder vilkår eller bindende krav. Kommunen finder det vanskeligt at kontrollere det og fremskaffe nødvendig dokumentation for overholdelse.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger

Ministeriet har ikke grundlag for at antage, at IE-husdyrbrugene ikke overholder reglerne. Ministeriet vil dog meget gerne i dialog med kommunerne om, hvordan der kan føres bedre og mere effektiv kontrol og tilsyn med IE-husdyrbrugene, herunder ved manglende overholdelse af vilkår og bindende regler. Herudover bemærker ministeriet, at bekendtgørelsens straffebestemmelse er ændret således, at et IE-husdyrbrug, der undlader at efterkomme forpligtelsen i § 50, kan straffes med bøde, jf. § 67, stk. 1, nr. 14.

2.14. Krav om årlig indberetning (§ 50)

L&F opfordrer til, at det indskræpes i vejledningen, at myndighedernes kontrol er begrænset til eksistensen af og ikke indholdet i materialet, da dette kan medføre dobbeltmyndighed på en række områder, herunder i forhold til arbejdstilsyn m.fl. L&F opfordrer endvidere til, at der i dialog mellem Miljøstyrelsen, erhvervet og kommunerne bør udarbejdes en procedure, der sikrer information og opfølgning til de landmænd, som årligt skal indsende information.

Økologisk Landsforening finder, at kravet om årlig indberetning til kommunalbestyrelsen er unødigt bureaukratisk, da alle IE-husdyrbrug som minimum får et basistilsyn hvert 3. år, og en del endvidere får tilsyn 1 eller 2 år mellem hvert basistilsyn. Økologisk Landsforeningen finder, at det må være nok, at egenkontrollen er til stede, når der kommer miljøtilsyn.

KL og Brønderslev Kommune giver udtryk for, at § 50 lægger op til en mere omfattende indberetning end den tidligere § 36, stk. 1, nr. 10, og derved pålægger kommunerne en arbejdsopgave med at indhente de mange oplysninger og foretage en årlig vurdering heraf. KL og Brønderslev Kommune vurderer, at der ikke er behov for årlige indberetninger, og at det vil medføre en forøgelse af tidsforbruget for det kommunale tilsyn. KL bemærker endvidere, at landmanden ikke selv kan foretage beregning af ammoniakemissionen, som derfor vil øge udgiften til konsulenter, og at der er stor usikkerhed på opmålinger på grund af de mange undtagelser fra produktionsarealet.

KL finder datoen for indsendelse af oplysningerne uhensigtsmæssigt, da tidspunktet ikke muliggør at oplysningerne indsendes for et kalenderår. KL bemærker endvidere, at prioriterede tilsyn alene omfatter f.eks. gyllebeholdere, og at det derfor er ulogisk, at tilsynet kan erstatte indsendelse af informationer om miljøledelse, miljøteknologi og fodringskrav. Det bør kun være basistilsynet, der kan erstatte kravet om indsendelse af dokumentation.

KL bemærker også, at indberetningspligten bør omfatte dokumentation for foderforbruget/stiplads eller pr. produceret dyr sat i forhold til produktionen (effektivitetskontrol), og dokumentation for energieffektiv belysning.

Brønderslev Kommune bemærker til § 50, at det kan være en betydelig administrativ opgave, at holde øje med, om der indsendes årlige indberetninger og kontrollere det indsendte, og nævner, at der i kommunen drypvis kan komme forskellig dokumentation fra kommunens over 60 IE-husdyrbrug. Kommunen bemærker, at det måske er bedre, at alle IE-husdyrbrug skal besøges årligt eller alternativt, at alle skal indsende dokumentation årligt, uanset om de får tilsyn.

Herning Kommune spørger, om ministeriet har overvejet at udarbejde et nationalt system til indberetning af egenkontrol for at sikre ensretning på tværs af kommunegrænserne.

Silkeborg Kommune stiller spørgsmål til, hvad der forventes i forhold til de indsendte data, og om der er udtænkt et system, som kan bruges til at indsende data m.v. Silkeborg Kommune spørger også til, hvad konsekvensen er, hvis der ikke indsendes data.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger

Ministeriet skal indledningsvis bemærke, at kravet om årlig indberetning ikke alene følger af BAT-konklusionerne, men også af IE-direktivet. Bestemmelsen er derfor nødvendig for at sikre behørig implementering heraf. Ministeriet kan derfor heller ikke imødekomme bemærkninger om at undlade at gennemføre bestemmelsen eller at begrænse forpligtelsen yderligere.

Ministeriet lægger sammen med Miljøstyrelsen op til – og i overensstemmelse med L&F's anmodning – at de nærmere rammer for hhv. landmandens indlevering af information, kommunens indsamling og behandling heraf, drøftes med kommunerne, herunder på ovennævnte workshop, samt med erhvervet. Formålet hermed er at sikre en god fremadrettet praksis herfor, som kan skabe et minimum af administration for alle parter, men som samtidig sikrer, at bestemmelsen får den tiltænkte virkning, og at implementeringsforpligtelsen overholdes.

Det er således ministeriets opfattelse, at den praktiske udmøntning af bestemmelsen kan tilrettelægges således, at bestemmelsen ikke giver anledning til væsentlig mersagsbehandlingstid hos kommunerne eller unødigt administration hos IE-husdyrbrugene. Formålet med bestemmelsen er fra ministeriets side endvidere at forbedre kommunernes forudsætninger for at forberede og gennemføre tilsyn på IE-husdyrbrugene. Ministeriet forventer, at dialog og vejledning herom kan sikre, at dette formål opnås.

Ministeriet har på baggrund af bemærkningerne fra KL fundet anledning til at tilpasse bestemmelsen således, at indberetningsdatoen rykkes til 31. marts hvert år, og således at informationerne angår det forudgående kalenderår. Informationerne skal fortsat kun indsendes, hvis der ikke er gennemført tilsyn i det kalenderår, som informationerne angår. Herudover bemærker ministeriet, at det som anført af KL, kun er basistilsyn eller tilsvarende, som kan afløfte forpligtelsen i § 50. Dvs. tilsyn, hvor IE-husdyrbruget gennemgås i sin helhed.

Ministeriet har også på baggrund af bemærkninger fra Brønderslev Kommune præciseret, at informationerne skal sendes samlet fra IE-husdyrbruget til kommunen. Der er imidlertid ikke udarbejdet et særligt system til indberetning i medfør af IE-direktivet. IE-husdyrbrugene vil kunne sende informationerne elektronisk eller med almindelig post.

I forhold til bemærkningen fra Brønderslev Kommune om at erstatte § 50 med krav om årligt tilsyn, skal ministeriet bemærke, at der ikke er hjemmel i husdyrreguleringen til at fastsætte frekvensen af tilsyn. Ministeriet vil dog viderebringe denne overvejelse til Miljøstyrelsen, som er ansvarlig myndighed i forhold til tilsynsbekendtgørelsen.

Herudover har KL anført, at landmanden ikke selv kan foretage beregning af ammoniakemissionen, som derfor vil øge udgiften til konsulenter, og at der er stor usikkerhed på opmålinger på grund af de mange undtagelser fra produktionsarealet. Ministeriet bemærker, at § 50 ikke indebærer en pligt for IE-husdyrbruget til at foretage emissionsberegninger.

KL foreslår også, at indberetningspligten udvides til også at omfatte dokumentation for foderforbruget/stiplads eller pr. produceret dyr sat i forhold til produktionen (effektivitetskontrol) og dokumentation for energieffektiv belysning.

Ministeriet forstår KL's forslag således, at kommunerne med den nævnte dokumentation får indsigt i, om den tilladte ammoniakemissionen overholdes. Indholdet af indberetningspligten er fastsat ud fra betragtninger om, at oplysningerne skal give kommunen mulighed for at vurdere, om væsentlige vilkår og bindende krav er overholdt. Den nærmere fastlæggelse af, hvilke vilkår og bindende krav, der er væsentlige, er efter ministeriets opfattelse vanskelig. Ministeriet er derfor også indstillet på løbende at drøfte dette spørgsmål med de relevante interessenter, herunder kommunerne og erhvervet. I forhold til de konkrete forslag har ministeriet vurderet, at effektiv belysning er et mindre forhold, og at dette kun sjældent vil være aktuelt. Derudover bemærker ministeriet, at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er indrettet således, at ammoniakemissionen fastlægges på baggrund af en beregning af alle staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg (stald og lager). Antallet af dyr er i den sammenhæng underordnet, hvorfor ministeriet af den grund vurderer, at den foreslåede oplysning ikke kan kræves indhentet.

I forhold til Silkeborg Kommunes bemærkning om konsekvensen af manglende indberetning, bemærker ministeriet, at et IE-husdyrbrug, der undlader at indsende data i overensstemmelse med § 50, dvs. i de tilfælde, hvor der ikke er gennemført tilsyn i det pågældende kalenderår, kan straffes med bøde, jf. § 67, stk. 1, nr. 15.

2.15. Bortfald af afgørelser (kapitel 19)

KL bemærker til § 55, stk. 3, at kommunen skal bruge tid på at få kendskab til dyrevelfærdsreglerne eller andre relevante regler, som kommunen ikke nødvendigvis er myndighed for, for at beregne om tilladelsen er udnyttet.

Nyborg Kommune har bemærkninger til § 55, stk. 3, vedr. kontinuitetsbrud, hvor det fremgår, at der skal produceres 25 % af det mulige antal dyreenheder, for at kontinuitetsbrud undgås.

Nyborg kommune oplister 3 scenarier, hvor der i 2022 foretages miljøtilsyn på et husdyrbrug med en § 12-miljøgodkendelse fra 2010, som er fuldt udnyttet inden for udnyttelsesfristen.

1. Det konstateres ved tilsynet, at der i perioden 2019-2022 har været et meget lille dyrehold
2. Det konstateres ved tilsynet, at der i perioden 2016-2019 har været et meget lille dyrehold
3. Det konstateres ved tilsynet, at der i perioden 2013-2016 har været et meget lille dyrehold

Herning Kommune og Nyborg Kommune ønsker en uddybning af, hvordan 25 %-reglen skal forstås, og Brønderslev kommune gør opmærksom på en ny byretsdom (MAD 2019-225), der har sammenhæng med § 55, stk. 3.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Efter forslaget til ny § 55, stk. 3, anses en afgørelse om tilladelse eller godkendelse, hvor der ikke er fastsat et produktionsareal, for at være udnyttet, når der produceres mindst 25 % af det mulige antal dyreenheder inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Reglen gælder for husdyrbrug, der har en tilladelse eller godkendelse til et bestemt antal dyreenheder, dvs. efter de regler, der var gældende før 1. august 2017. Ministeriet har på grundlag af bemærkningen fra bl.a. KL ændret ordlyden i § 55, stk. 3, til "25 % af det mulige antal dyr", som i den hidtil gældende bekendtgørelse.

Ministeriet kan oplyse, at husdyrbruglovens og husdyrgodkendelsebekendtgørelsens regler om helt eller delvist bortfald af afgørelser finder anvendelse i tilfælde, hvor afgørelsen, tilladelsen eller godkendelsen ikke allerede er bortfaldet efter de hidtil gældende regler, dvs. de regler om helt eller delvist bortfald, der var gældende indtil den 1. august 2017.

Hvad angår Nyborg Kommunes eksempel, bemærkes, at såfremt en godkendelse efter § 12 i de regler, der var gældende før 1. august 2017, ikke var bortfaldet den 1. august 2017, finder § 55, stk. 3, anvendelse. Det vil bero på en konkret vurdering af, om der har været produceret mindst 25 % af det godkendte antal dyreenheder i de seneste 3 på hinanden følgende år.

2.16. Overgangsbestemmelser (§ 69)

KL ønsker oplyst, om kommunerne i de miljøgodkendelser, der meddeles inden 1. januar 2020, skal stille krav eller vilkår om, at kravene i den nye bekendtgørelse skal være overholdt før den 21. februar 2021.

KL stiller spørgsmål til forståelsen af overgangsreglen i § 69 i forhold til Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af klager over afgørelser, der er truffet efter tidligere gældende regler.

Brønderslev Kommune og KL efterlyser en tydeliggørelse af, hvornår §§ 45-47 skal være opfyldt både for eksisterende IE-husdyrbrug og nye IE-husdyrbrug.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gælder fra den dato, hvor bekendtgørelsen træder i kraft, og gælder herved også for afgørelser i sager, som er verserende i 1. instans ved bekendtgørelsens ikrafttræden. Som en undtagelse fra dette udgangspunkt, er der i bekendtgørelsen fastsat overgangsregler om færdigbehandling af bestemte sager. Kommunalbestyrelsen skal derfor træffe afgørelse efter de regler, der er gældende på afgørelsestidspunktet, dvs. inklusive de fravigelser, der er fastsat i bekendtgørelsens overgangsregler.

Dette gælder dog kun for sager, hvor ansøgning er indgivet efter 1. august 2017.

For verserende sager, der er indgivet til kommunalbestyrelsen før 1. august 2017, gælder overgangsreglerne i husdyrbrugloven. Disse overgangsregler er fastsat i ændringsloven (lov nr. 204 af 28. februar 2017). Lovens overgangsregler kan også findes i lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019. For disse sager gælder, at de skal færdigbehandles efter de hidtil gældende regler, dvs. reglerne før den 1. august 2017. Lovens overgangsregler fastsætter også, hvordan Miljø- og Fødevareklagenævnet skal behandle klager over afgørelser, der er truffet efter de hidtil gældende regler.

Det følger af § 69, stk. 5, at de nye bindende krav for IE-husdyrbrug, der er fastsat i §§ 42-44, § 46 og § 48, fra 1. januar 2020 skal være opfyldt fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om godkendelse eller revurdering af IE-husdyrbruget. For andre IE-husdyrbrug skal reglerne være opfyldt senest den 21. februar 2021.

§ 45 om hændelser og uheld samt § 49 om overholdelse af vilkår og krav er umiddelbart gældende for alle IE-husdyrbrug fra den 1. januar 2020. § 45 er en videreførelse af den hidtil gældende § 44, og § 49 er en videreførelse af den hidtil gældende § 45, idet § 49 dog er udvidet med de umiddelbart bindende krav i §§ 37-38, §§ 42-48 og § 50.

§ 47 om energieffektiv belysning er ny, men er umiddelbart gældende alle IE-husdyrbrug fra den 1. januar 2020.

For IE-husdyrbrug, der fra i perioden fra den 1. januar 2020 til den 21. februar 2021 ikke får en ny godkendelse eller revurderes, træder de bindende krav til IE-husdyrbrug i §§ 37-38, §§ 42-48 og § 50 i stedet for de vilkår, der måtte være fastsat i de gældende godkendelser af IE-husdyrbrug, senest den 21. februar 2021.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens gældende § 37 indeholder fodringskrav, som skal overholdes af IE-husdyrbrug med produktion af slagtesvin eller skrabekyllinger, med henblik på reduktion af fosfor. Ministeriet har på baggrund af høringssvaret præciseret i § 69, stk. 7, at dette krav fortsat finder anvendelse, indtil det afløses af de nye bindende fodringskrav, der er fastsat i § 46. De nye krav omfatter alle IE-husdyrbrug, og retter sig mod reduktion af både kvælstof og fosfor. § 46 finder anvendelse for IE-husdyrbrug fra det tidspunkt, hvor de godkendes eller revurderes, eller senest den 21. februar 2021, jf. § 69, stk. 5.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens gældende § 43 indeholder krav om, at IE-husdyrbrug skal have et miljødelsessystem. Kravet i § 43 finder efter de gældende regler anvendelse for IE-husdyrbrug fra det tidspunkt, hvor de godkendes eller senest den 21. februar 2021. Ministeriet har på baggrund af høringssvaret præciseret i § 69, stk. 8, at dette krav fortsat finder anvendelse, indtil det afløses af kravet i § 42 i den nye bekendtgørelse, dvs. i forbindelse med godkendelse eller revurdering og senest den 21. februar 2021.

3. Andre bemærkninger

3.1. Afstandskrav

DN bemærker, at der ikke med ændringerne af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen lægges op til at sørge for passende afstand mellem de marker, der udbringes husdyrgødning på, og de tilstødende ejendomme. DN foreslår, at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen suppleres med et generelt krav til hensynet til tilstødende ejendomme, herunder m.h.t. emissioner af kvælstof og fosfor samt afstrømning til vandløb og vandboringer. Alternativt opfordres til, at BAT-konklusionen f.s.v.a disse emner implementeres i reglerne om husdyrgødning.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter ikke regler om udbringningsarealer, men alene regler om godkendelser, tilladelser og anmelder samt revurdering, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1. Kommunerne kan derfor heller ikke i en godkendelse fastsætte vilkår om udbringningsarealer, jf. bekendtgørelsens § 36, stk. 6, 1. pkt.

Emnet er relevant i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, og ministeriet vil derfor overveje DN's bemærkning i forbindelse med kommende ændringer af den bekendtgørelse.

3.2. Jordforureningsloven (§ 51)

Silkeborg Kommune opfordrer til, at det tidligere afsnit i Wiki-vejledningen om kapitel 4 i jordforureningsloven igen indføres i vejledningen, evt. som henvisning til, hvor man finder det relevante materiale. Bl.a. om udarbejdelse af en basis tilstandsrapport.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger

Ministeriet vil videreformidle Silkeborg Kommunes opfordring til Miljøstyrelsen, som er ansvarlig myndighed for husdyrvejledningen.